

Gorzów Wlkp., 05 czerwca 2025 r.

Nasz znak: PS-V.431.6.2025.RUran
Sprawę prowadzi: Renata Urantówka
Telefon: 95 7851 431
e-mail: renata.urantowka@lubuskie.uw.gov.pl

Pani
Ewelina Kowalczyk
Dyrektor Centrum Usług Społecznych
Gmina Szprotawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 296), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r., poz. 428) oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w dniu 8 kwietnia 2025 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Centrum Usług Społecznych w Szprotawie (ul. Żagańska 6, 67-300 Szprotawa) w zakresie realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu prawidłowości realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- Natalia Wojciechowska – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 98-1/2025 z 2 kwietnia 2025 r., – przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- Renata Urantówka – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 98-2/2025 z 2 kwietnia 2025 r., - członek zespołu kontrolnego.

Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 31 marca 2025 r.,

(akta kontroli str. 1-5)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie na podstawie:

- ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 296);
- resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024;
- umowy nr PS-V.042.25.2023/UMiG Szprotawa z dnia 6 lutego 2024 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a gminą Szprotawa.

Zgodnie z decyzją Burmistrza gminy Szprotawa realizację zadania w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Szprotawie, przekształconego od dnia 1 kwietnia 2025r. w Centrum Usług Społecznych w Szprotawie.

(akta kontroli str. 39-47)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Prawidłowość realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – **oceniono pozytywnie.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zawartą umową przyznawała świadczenia usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością oraz czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową osób, dla których w okresie objętym kontrolą została przyznana usługa asystencka próbowano ustalić:

1. Wywiązanie się gminy Szprotawa z umowy nr PS-V.042.25.2023/UMiG Szprotawa z dnia 30 stycznia 2024 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a gminą Szprotawa.

Zgodnie z umową nr PS-V.042.25.2023/UMiG Szprotawa, gminie przyznano środki w kwocie 1 687 200,00 zł z przeznaczeniem na realizację przez gminę w 2024 r. zadania w zakresie udzielenia usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, jako formy ogólnodostępnego wsparcia. Kontrolowana jednostka poprawnie złożyła kalkulację kosztów do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 1 do Wniosku) oraz informacjami opisowymi do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 2).

Zgodnie z § 2 ust. 1 (...) Zmiana wniosku/aktualizacji wniosku gminy na środki finansowe z Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 złożonego przez Gminę Województwa Lubuskiego następuje na podstawie akceptacji Wojewody, wyrażonej w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

W celu dokonania zmian, o których w części V ust. 17 i 18 Programu, gmina zobowiązana jest do złożenia do wojewody za pośrednictwem Generators Funduszu Solidarnościowego aktualizacji Wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 1 do Programu), zwanego dalej „Wnioskiem” wraz z Kalkulacją kosztów do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 1 do Wniosku) oraz Informacjami opisowymi do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 2 do Wniosku).

Przed złożeniem aktualizacji Wniosku wraz z załącznikami, gmina/powiat pisemnie (przez ePUAP) informuje wojewodę o zamiarze dokonania aktualizacji Wniosku.

Gmina Szprotawa dokonała aktualizacji wniosku w GFS dnia 7 października 2024 r., informując Wojewodę o zamiarze dokonania aktualizacji wniosku w Generatorze Funduszu Solidarnościowego.

Przyznane środki finansowe zostały wykorzystane w terminie określonym w umowie.

W toku kontroli zespół kontrolny ustalił ponadto, iż Gmina terminowo dokonała zwrotu niewykorzystanych środków na rachunek Wojewody wskazany w umowie. Dokonując zwrotu środków, prawidłowo wskazano numer umowy, oraz kwotę niewykorzystanych środków Funduszu z tytułu realizacji zadania.

W ramach oceny prawidłowej realizacji zapisów zawartych w umowie pomiędzy gminą a Wojewodą Lubuskim, kontroli poddana została także dokumentacja materiałów informacyjnych. Realizator Programu bezpośrednio po ogłoszeniu o naborze wniosków w ramach Programu, zamieści stosowną informację na swojej stronie internetowej.

Ponadto po podpisaniu umowy do Programu, umieszczony został na stronie internetowej plakat informacyjny w formie i trybie przewidzianej w umowie. Dodatkowo, zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Szprotawie, plakat informacyjny dotyczący Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 umieszczony był na tablicy informacyjnej jednostki.

Jednocześnie ustalono, zgodnie z przekazaną dokumentacją, że rachunek bankowy wykorzystany do realizacji Programu, wyodrębniony został wyłącznie dla środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

Reasumując kontrolowana jednostka w sposób rzetelny, prawidłowy i zgodny z umową prowadziła wyodrębnioną dokumentację z realizacji Programu oraz terminowo dokonała zwrotu niewykorzystanych środków, wskazując kwotę niewykorzystanych środków Funduszu z tytułu realizacji zadania. Prawidłowo realizowano obowiązek informacyjny. Rachunek bankowy został wyodrębniony wyłącznie dla środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

(akta kontroli str. 19-47, 49-58, 76-77)

2. Prawidłowość realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 10 osób z niepełnosprawnościami, korzystających z Programu w 2024 r., zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2025 r.

Kontrolujący stwierdzili, że realizator prawidłowo zakwalifikował do świadczenia usługi asystenckiej osoby spełniające wymagania Programu. Zgodnie z dokumentacją przekazaną podczas kontroli, wszystkie osoby korzystające z usługi asystenta posiadały orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności ze sprzężeniem, orzeczenie o umiarkowanym stopniu ze sprzężeniem oraz dziecko do ukończenia 16 roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności. Liczba przyznanych godzin została zrealizowana zgodnie z zachowaniem limitów określonych w Programie.

Wobec losowo wybranej dokumentacji 10 osób z niepełnosprawnością usługę asystencji osobistej świadczyło łącznie 10 asystentów, wskazanych przez uczestników Programu. Dodatkowo w dokumentacji osoby, świadczące usługę asystencką na rzecz dziecka do 16 r.ż., znajdowało się zaświadczenie o niekaralności, informacja o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym w formie wydruku z rejestru oraz akceptacja osoby asystenta ze strony dziecka (asystent został wskazany przez rodzica/opiekuna dziecka z niepełnosprawnością).

Zgodnie z dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych, zatrudnione osoby do świadczenia usług asystenckich zostały wskazane przez Uczestników Programu. Uczestnicy posiadający orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze sprzężeniem otrzymywali pomoc w wymiarze 480 godzin, osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności otrzymywali pomoc w wymiarze od 400 do 720 godzin, osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności ze sprzężeniem 360 do 840 godziny, natomiast dziecko do ukończenia 16 roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności otrzymało 300 godzin.

Środki przeznaczone na wynagrodzenie dla asystentów, a także przejazdy własnym środkiem transportu oraz zakup ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej asystentów wykorzystane zostały zgodnie z limitami określonymi w Programie.

W kontrolowanej dokumentacji, znajdowały się również notatki służbowe, sporządzone przez pracowników socjalnych, z przeprowadzenia doraźnych kontroli w miejscu, w którym świadczone usługi asystencji osobistej.

Zgodnie z założeniami Programu, osoby objęte wsparciem nie ponosiły odpłatności za usługi, a usługi asystenta w szczególności polegały na pomocy asystenta w wykonywaniu codziennych czynności, funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz stymulowaniu osoby z niepełnosprawnością do podejmowania aktywności.

Zatem wszystkie osoby, którym przyznano usługę asystencką spełniały wymogi Programu, z zachowaniem limitów godzinowych. Wszyscy asystenci zatrudnieni zostali zgodnie z zapisami Programu, a przyznane środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego zostały wydatkowane zgodnie z zapisami Programu. Spełnione zostało założenie, aby minimum 70% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia. Zgodnie z wymogami przeprowadzono także doraźne kontrole i monitorowano świadczone usługi asystencji osobistej. Obowiązek zapewnienia ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej asystentów został wypełniony prawidłowo.

3. Ocena prowadzenia postępowań w zakresie przyznawania usługi asystenckiej.

Analiza kontrolowanej losowo wybranej dokumentacji 10 osób zakwalifikowanych do wsparcia w formie usługi asystenta wykazała, iż wszystkim dziesięciu osobom zakwalifikowanym do udzielenia wsparcia w formie świadczenia usługi w ramach edycji 2024, przyznano pomoc asystencką na podstawie prawidłowo wypełnionej karty zgłoszenia do Programu. Centrum Usług Społecznych w Szprotawie, dokonywało rozliczenia realizacji usług asystenta na podstawie prawidłowo wypełnionej karty realizacji usług asystencji osobistej. W dokumentacji dotyczącej prowadzonych postępowań, wykorzystywano dokumenty będące wzorami określonymi w Programie. Kontrolowana jednostka prawidłowo prowadziła postępowanie w zakresie przyznawania usługi asystenckiej oraz rozliczenia realizacji usług asystenta w 2024 roku. Jednostka przeprowadzała kontrole w zakresie świadczonych usług asystenckich.

(akta kontroli str.6-18, 266)

4. Prawidłowość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdanie z realizacji Programu, z terminem przekazania do 30 stycznia 2025 r.

Sprawozdanie z realizacji Programu "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 zostało przekazane Wojewodzie w dniu 22.01.2025 r.

Dane przedstawione w sprawozdaniu, w trakcie kontroli poddane zostały analizie i porównane z przedłożonymi dokumentami zawierającymi ewidencję realizacji usług asystenta oraz listą operacji bankowych. Zespół kontrolny ustalił, że wykazane w sprawozdaniu wydatki ze środków Funduszu Solidarnościowego:

- dotyczące godzin usług asystentów,
- związane z wyjazdami asystentów związanymi bezpośrednio z realizacją usług asystencji osobistej oraz zakupem biletów wstępu,
- poniesione na ubezpieczenie NNW i OC,
- poniesione na obsługę Programu,

są zgodne z danymi wynikającymi z dokumentacji księgowej.

Liczba asystentów oraz łączna liczba osób objętych usługą asystencji, z podziałem na grupy wynikające z posiadania różnych stopni niepełnosprawności, została wykazana prawidłowo.

Jednostka terminowo przekazała sprawozdanie z realizacji Programu. Wykazane w sprawozdaniu kwoty wydatków, liczba asystentów oraz łączna liczba osób objętych usługą asystencji jest zgodna z danymi wynikającymi z dokumentacji przekazanej kontrolującym.

(akta kontroli str.,56-74,79-127,171-205,206-265,266)

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością finansowanych z Funduszu Solidarnościowego;
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny.

Na tym kontrolę zakończono, dokonano wpisu do książki kontroli.

Kontrola w zakresie Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024 nie wykazała uchybień. Kontrolowane zadanie oceniono pozytywnie. Wobec powyższej oceny dotyczącej realizacji zadań w zakresie objętym kontrolą, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych

Z poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Do wiadomości:

Burmistrz Gminy Szprotawa